

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Ócsai József ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Dobozy Dániel ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Pest Megyei Munkaügyi Bíróságnál 4.M.914/2002. szám alatt megindított és másodfokon a Pest Megyei Bíróság 8.Mf.25.248/2006/8. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Pest Megyei Bíróság 8.Mf.25.248/2006/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban a felek költségeiket maguk viselik.

I n d o k o l á s :

A felperes keresetében 4.631.264 forint és ennek kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest kártérítés címén. Hivatkozása szerint a munkavállaló által okozott kár négy tételből tevődött össze, így az éttermi bevételek napi pénzügyi elszámolásából, az előfizetéses menü pénzügyi bevételeinek elszámolásából, az értékesített ital- és dohányáru ellenértékéből, valamint a kiadások és kiállított számlák elszámolásából.

A Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 4.M.914/2002/30. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 807.308 forintot és annak kamatát, egyebekben a keresetet elutasította.

Ítéletének indokolása szerint az alperes 2001. április 18-tól 2002. augusztus 16-áig állt a felperessel munkaviszonyban, munkaszerződése szerint üzletvezető/felszolgálgó volt 50.000 forint havi munkabér mellett. A felperes D.-n lévő vendéglátó egységében

dolgozott, és néhány esettől eltekintve ő számolt el B. A.-néval, a felperes házastársával a befolyt összegekkel. A 2001. április 1-jétől 2002. június 28-áig terjedő időszakban azonban a pénztárgép szalagján szereplő összeg és az alperes által elszámolt összeg között különbségek mutatkoztak.

A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a felperes nem bizonyította, hogy az előfizetési menüből származó bevételeket az alperes vette át, míg az értékesített ital- és dohányáru esetében a perben kirendelt igazságügyi szakértő szerint sem volt bizonyíték a bevételi hiány keletkezésére. A kiállított számlákkal kapcsolatosan a felperes nem bizonyította, hogy a dolgozók közül kizárólag az alperes foglalkozott a számlákkal, és az alperes felelős azért, hogy a pénztárgépbe nem került be minden a szállítói beszerzési tevékenységgel kapcsolatos kiadás. A tanúk vallomása megerősítette, hogy az alperes üzletvezetőként tevékenykedett, ez azonban nem jelenti azt, hogy a vendéglátó egységben keletkezett minden hiányért felelősséggel tartozik. A felperesnek bizonyítania kellett volna, hogy az alperes szándékosan okozott kárt, vagy hogy a teljes hiányra nézve fennállnak az Mt. 169. §-ában foglalt, a teljes kártérítési felelősség megállapításához szükséges feltételek, ez azonban az eljárás során nem igazolódott. Az alperes a pénztárgépszalagon lévő összeg kezelése tekintetében pénzkezelőnek minősült, és mivel a 2001. április 1-jétől 2002. június 28-áig terjedő időszakban az igazságügyi könyvszakértő szakvéleménye szerint 807.308 forinttal kevesebb összeggel számolt el, mint amennyi a pénztárgépszalagon volt, ezen összeg tekintetében állapította meg a bíróság az alperes kártérítési felelősségét.

A felperes fellebbezése és az alperes csatlakozó fellebbezése folytán eljáró Pest Megyei Bíróság 8.Mf.25.248/2006/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és az alperest terhelő 807.308 forint marasztalási összeget 2.392.443 forintra és annak kamatára felemelte.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az előfizetési menü szállítói és egyéb számlák elszámolásával kapcsolatos hiánnyal összefüggésben az alperes kártérítési felelősségét nem állapította meg. Mindkét elszámolást a munkavállaló végezte a felperessel, és mint üzletvezetőnek észlelnie kellett az eltérést az előfizetési rendszerben étkezők által fogyasztott, illetve a menük ellenértékéért kifizetett összeg között. Ennek tényét a felperessel közölni kellett volna, illetve saját hatáskörében is intézkedhetett volna a hiány okának felderítése érdekében. Ugyancsak tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a szállítói és egyéb számlákkal kapcsolatos hiány vonatkozásában nem látta megállapíthatónak az alperes felelősségét. Az elszámolási kötelezettség e téren is az alperest terhelte, aki oly módon számolt el a felperesnek, hogy a csatolt számlák ellenértékénél magasabb - a szállítók részére kifizetett összeget -

tüntetett fel. Az alperesnek mint üzletvezetőnek kötelessége volt a szállítói számlák kiegyenlítése, de nem adta indokát, hogy miért fizetett a számlán szereplőnél magasabb összeget részükre.

Az alperes felülvizsgálati kérelme elsődlegesen mindkét fokon eljáró bíróság határozatának megváltoztatására és a kereset elutasítására, másodlagosan a jogerős ítélet megváltoztatására irányult. Álláspontja szerint mindkét fokon eljáró bíróság tévedett, amikor azt állapította meg, hogy az alperes munkaszerződése alapján üzletvezetői jogkörben járhatott el a felperesnél. Az alperes nem vitatta felülvizsgálati kérelmében a 807.308 forint hiány meglétét, azonban álláspontja szerint ez nem egyedül az ő magatartása következtében állt elő. Tévedett a jogerős ítélet, amikor a szakács által kiadott menük mennyisége és az érték befolyt pénzmennyiség közötti különbséget is az alperes magatartására vezette vissza. Ezen túlmenően a felülvizsgálati érvelés szerint, ha a felperesnél az elszámolás során hiány mutatkozott, akkor valamennyi érintett munkatársat terheli a felelősség, vagy az egyedül a felperest terheli, mert nem gondoskodott a megfelelő és bizonytalanság nélkül igazolható okirati felelősségről.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Alaptalanul hivatkozott az alperes a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a felperesnél nem látott el üzletvezetői tevékenységet, és ez az elszámolás körében alapvetően befolyásolja a felelősségét. A 2001. április 28-án kelt alperes által is aláírt munkaszerződés szerint üzletvezető/felszolgáló munkakörben került foglalkoztatásra. Az alperes a munkaszerződés kapcsán maga is úgy nyilatkozott, hogy „ezt valóban én írtam alá, azonban csak felületesen olvastam el. A munkakörökre vonatkozó kitételt, hogy üzletvezető lennék, ezt sem olvastam” (4. sorszámú jkv. 2. oldal 5. bekezdés). Önmagában az a körülmény, hogy az alperes vitatta a munkaköri meghatározást, nem alkalmas - az írásba foglalt okirat és a tanúvallomások miatt - annak megdöntésére, hogy a munkavállaló foglalkoztatása üzletvezetőként történt.

Ugyancsak alaptalan azon alperesi érvelés, hogy a hiány tekintetében a munkatársait ugyanúgy terheli a felelősség, mint őt. A meghallgatott tanúk vallomása azt támasztotta alá, hogy az alperes volt az, aki elszámolási kötelezettséggel tartozott a felperesnek: „az alperes kijelentette ..., hogy csak akkor tud felelősséget vállalni az egész egység vezetéséért, ha teljes jogú

megbízást kap, és mindennel ő számol el" (P. L.-né 6. sorszámu jkv. 2. oldal 3 bekezdés), "...nyáron csak az alperesnek fizettek a vendégek, amikor ősszel szabadságra ment ...az alperes jelölte ki, hogy kinek fizessenek" (M. E. 12. sorszámu jkv. 2. oldal 5. bekezdés), "...ha az alperes jelen volt, akkor nála fizettek a vendégek, ha pedig nem volt jelen, akkor vagy M. E.-nél, vagy Cs. I.-nál (ő is felszolgáló volt) fizettek, utasítás volt erről I. Sz. adta ezt az utasítást" (R. A. 12. sorszámu jkv. 6. oldal 8. bekezdés). Mindebből következően megállapítható volt, hogy a kialakított gyakorlatnak megfelelően az alperes tartozott elszámolással a felperesnek. Amennyiben úgy ítélte meg, hogy a pénzügyi nyilvántartás, bizonylatolás, és az elszámolás rendje hibás, illetve nem biztonságos módon került kialakításra, ezt mint üzletvezetőnek jeleznie kellett volna a felperes felé.

Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság az ítéletében, hogy az alperesnek kellő gondosság mellett észlelnie kellett volna az előfizetési rendszerben kiadott menük és a befolyt ellenérték közötti különbséget, és azt jeleznie kellett volna, amely nem történt meg. Ugyancsak jogszabálysértés nélkül jutott a jogerős ítélet arra a megállapításra, hogy az alperes a csatolt számlák ellenértékénél bizonyítottan magasabb összeget fizetett a szállítóknak, ennek azonban az eljárás során értékelhető indokát nem adta. Mindebből következően a jogerős ítélet helytállóan állapította meg az alperes kártérítési felelősségének fennálltát (Mt. 168. §, 169. §), és helytállóan döntött a kártérítés összegéről is.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján Pest Megyei Bíróság 8.Mf.25.248/2006/8. számú ítéletét hatályában fenntartotta.

A felek költségeiket maguk viselik a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján.

Budapest, 2008. június 18.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő